U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Zdeňka Kühna a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce: **K. K.,** zastoupeného JUDr. Dagmar Kláskovou, advokátkou se sídlem S. K. Neumanna 725, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 7. 2009, č. j. OAM-30/LE-05-18-2009, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 5. 5. 2010, č. j. 28 Az 20/2009 – 47,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna advokátky JUDr. Dagmar Kláskové **s e u r č u j e** částkou 2880 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto tak, že se stěžovateli mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

Krajský soud se v napadeném rozsudku zabýval především námitkou směřující proti nesprávnému překladu stěžovatelovy výpovědi učiněné ve správním řízení, respektive proti tomu, že tlumočník Ing. K. H. zcela opomenul tvrzení o násilné smrti stěžovatelova bratra, k níž mělo dojít v roce 2005 v důsledku jeho účasti na demonstraci při výročí násilností, k nimž došlo v Kámišli v roce 2004. Krajský soud poukázal především na to, že stěžovatel tuto zásadní skutečnost neuvedl ve vlastnoručně psané žádosti o mezinárodní

ochranu, ačkoliv byl poučen o povinnosti uvést pravdivé a úplné informace. Tato žádost byla přitom přeložena jiným tlumočníkem, proti kterému stěžovatel neuplatnil ve správním řízení ani v žalobě žádné námitky. Kromě toho soud podotknul, že stěžovatel ve správním řízení neměl žádné výhrady ani vůči výše jmenovanému tlumočníkovi, a že byl po skončení pohovoru seznámen s obsahem protokolu, který posléze stvrdil svým podpisem. Rovněž kopii úmrtního listu a zprávu z nemocnice, z nichž je zřejmé, že bratr stěžovatele zemřel násilnou smrtí, stěžovatel předložil teprve soudu, přestože mu nepochybně nic nebránilo v jejich předložení ve správním řízení. Krajský soud proto, s ohledem na výše uvedené a s přihlédnutím k rozdílům ve vyjádřeních stěžovatele ohledně bratrovy smrti učiněných v žalobě a posléze při ústním jednání, považoval tuto námitku za účelovou.

K námitce směřující proti tomu, že žalovaný vycházel z neaktuálních informací o situaci v zemi původu stěžovatele, krajský soud uvedl, že kromě informací z let 2006 a 2007 žalovaný vycházel rovněž z informace švýcarského Spolkového imigračního úřadu ze dne 6. 3. 2009 o aktuální situaci Kurdů v Sýrii, z níž vyplynulo, že Kurdové, kteří nevyvíjí politické aktivity, nejsou v Sýrii pronásledováni. Pokud jde o vzpomínkové demonstrace související s událostmi v Kámišli v roce 2004, ze zprávy vyplývá, že ačkoliv byli účastníci těchto akcí zatýkáni, odsouzeny byly toliko tři osoby, přičemž ostatní zadržení byli propuštěni. Tato zjištění považoval soud vzhledem k tvrzením stěžovatele, z nichž vyplynulo, že jmenovaný nebyl ve vlasti politicky aktivní a pronásledování ze strany tajné policie se obává pouze z důvodu své účasti na demonstraci v roce 2008, za dostatečná pro posouzení dané věci.

Namítal-li stěžovatel porušení povinnosti individuálního přístupu a nedostatečnou pečlivost žalovaného při posouzení věci, krajský soud uvedl, že i přes skutečnost, že žalovaný některé pasáže odůvodnění, které bývají ve většině rozhodnutí o mezinárodní ochraně totožné, převzal z rozhodnutí v jiné věci, je z odůvodnění jeho rozhodnutí patrné, že se podrobně zabýval příběhem stěžovatele, vycházel z jím uvedených konkrétních skutečností a obstaral si odpovídající informace o situaci v zemi jeho původu. Ani tuto námitku proto nepovažoval za důvodnou.

Soud vzal v úvahu rovněž závěry plynoucí z rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2006, č. j. 3 Azs 442/2004 - 61, a ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 – 70, a dospěl k závěru o nedůvodnosti stěžovatelových obav z pronásledování v případě jeho návratu do vlasti.

Stěžovatel proti tomu v kasační stížnosti uplatňuje důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Konkrétně namítá zejména nedostatečné a nesprávné zjištění skutkového stavu věci a nesprávné posouzení právní otázky existence důvodů pro udělení azylu podle § 12 a §14 zákona o azylu a doplňkové ochrany podle § 14a téhož zákona. Podle názoru stěžovatele krajský soud pochybil, neakceptoval-li jeho tvrzení, že tlumočník v průběhu pohovoru opomenul jím uváděné skutečnosti ohledně úmrtí jeho bratra, a pokud neakceptoval jeho návrh na provedení důkazů listinami, které se týkaly bratrovy smrti či situace v Sýrii. Stěžovatel uvádí, že své výhrady vůči způsobu tlumočení vznesl, jakmile zjistil předmětné nesrovnalosti. Tlumočníku, jenž jeho výpověď překládal, plně důvěřoval a správnost jeho

překladu si v průběhu pohovoru neměl jak ověřit. Z toho důvodu nemohl své námitky uplatnit dříve.

Informace, které si žalovaný za účelem posouzení celkové situace v Sýrii obstaral, jsou podle mínění stěžovatele nedostatečné. Jmenovaný poukazuje především na to, že se jedná o informace zastaralé, které se nad to vztahují k delšímu časovému období. Žalovaný dle jeho názoru neshromáždil dostatek podkladů, na základě kterých by bylo možné učinit závěr o tom, že je pro stěžovatele Sýrie v současné době bezpečnou zemí, a že mu tedy v případě návratu nehrozí vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu.

Konečně stěžovatel namítá porušení zásady individuality, které spatřuje v tom, že žalovaný v rozhodnutí o jeho žádosti použil pasáže převzaté z jiného rozhodnutí, přičemž poukazuje rovněž na spekulativní charakter některých závěrů obsažených v předmětném rozhodnutí, k nimž žalovaný dospěl na základě nepodložených úvah.

Stěžovatel navrhuje rozsudek krajského soudu zrušit a věc vrátit tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že v dané věci neshledal naplnění zákonných důvodů pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. K tomuto závěru dospěl na základě relevantních podkladů – vlastních výpovědí stěžovatele a zpráv o situaci v jeho vlasti, které považuje za dostatečné. Při posouzení věci se zabýval konkrétními okolnostmi stěžovatelova příběhu. Připouští, že se v odůvodnění rozhodnutí dopustil písařských chyb, které však nemají vliv na správnost jeho závěrů. Stěžovatelovy výhradu vůči tlumočníkovi považuje za neopodstatněné a zdůrazňuje, že si stěžovatel na tlumočníka ve správním řízení nestěžoval, a že skutečnost, která byla údajně tlumočníkem opomenuta, dotyčný neuvedl ani ve své vlastnoručně psané žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný rovněž zpochybňuje věrohodnost stěžovatelova tvrzení ohledně pronásledování jeho osoby tajnou policií, neboť do České republiky přicestoval s platným cestovním dokladem, který si u příslušných syrských státních orgánů vyřídil v době, kdy již měl být tajnou policií hledán.

Žalovaný navrhuje kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval přípustností kasační stížnosti. Kasační stížnost je dle § 102 s. ř. s. zásadně přípustná, s výjimkou případů taxativně vypočtených v § 104 s. ř. s., pokud splňuje zákonné náležitosti (§ 106 odst. 1 s. ř. s.), je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je řádně zastoupen (§ 105 s. ř. s.). Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. není kasační stížnost přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Stěžovatel v kasační stížnosti odkazuje na § 14 zákona o azylu, z čehož lze dovozovat, že se domáhá udělení tzv. humanitárního azylu. Jelikož však tuto námitku neuplatnil v žalobě ani během ústního jednání před krajským soudem, je třeba ji považovat za nepřípustnou podle § 104 odst. 4 s. ř. s. V rozsahu ostatních námitek je kasační stížnost splňující jinak všechny formální náležitosti i podmínky řízení přípustná.

Nejvyšší správní soud se ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Vymezením institutu nepřijatelnosti se soud již podrobně zabýval např. ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39 (publ. pod. č. 933/2006 Sb. NSS; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná také na www.nssoud.cz). Nyní posuzovaná věc však typově nespadá pod žádný z případů přijatelnosti kasační stížnosti uvedených ve výše citovaném usnesení.

Nezákonnost napadeného rozsudku spatřuje stěžovatel v první řadě v nesprávně a nedostatečně objasněném skutkovém stavu věci, z něhož žalovaný a posléze i krajský soud vycházeli. Tato situace měla být zapříčiněna jednak nesprávným tlumočením jeho výpovědi při pohovoru v azylovém řízení a dále též tím, že žalovaný vycházel z neaktuálních zpráv o situaci a postavení Kurdů v Sýrii.

Pokud jde o námitku chybného tlumočení a závěr krajského soudu, jenž ji nepovažoval za důvodnou, Nejvyšší správní soud zejména odkazuje na rozsudek ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Azs 26/2003 – 57, podle kterého musí správní orgán umožnit žadateli o azyl sdělit v řízení všechny okolnosti, které považuje pro udělení azylu za významné, avšak není jeho úkolem předestřít důvody, pro které je azyl obvykle poskytován. V rozsudku ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009 – 74, bylo dále vysloveno, že je povinností správního orgánu vést řízení s žadatelem o mezinárodní ochranu takovým způsobem, aby mu bylo umožněno předložit v úplnosti důvody své žádosti. K tomu je třeba uvést, že stěžovatel byl po podání žádosti o mezinárodní ochranu vyzván, aby ve vlastnoručně psaném prohlášení sdělil všechny důvody, které jej vedly k jejímu podání, což jmenovaný také učinil. Jako důvod emigrace uvedl pouze to, že se v březnu 2008 zúčastnil pokojné demonstrace při příležitosti výročí násilností z roku 2004, která byla ukončena zásahem policie a střelbou. Téhož dne večer byl nucen uprchnout, neboť jej navštívily osoby, které označil jako příslušníky státní bezpečnosti. Proti překladu tohoto prohlášení, jenž byl pořízen jiným tlumočníkem, stěžovatel ničeho nenamítal. Krajský soud proto dospěl k závěru, že stěžovateli byla dána dostatečná možnost k uvedení všech důvodů jeho žádosti. Krajský soud tedy považoval stěžovatelovo tvrzení nesprávného tlumočení za účelové, přičemž poukázal též na jeho nevěrohodnost, neboť považoval za nepravděpodobné, že by se stěžovatel o natolik závažné skutečnosti, jakou je násilné usmrcení blízkého příbuzného příslušníky policie z důvodu jeho účasti na jediné demonstraci, zmínil až teprve při pohovoru, aniž by ji předtím uvedl v žádosti či v písemném prohlášení. V této souvislosti je rovněž nutno zdůraznit, že věrohodnost výpovědi žadatele je dle judikatury zdejšího soudu při posouzení žádosti klíčová (srov. zejména rozsudek ze dne 18. 1. 2006, č. j. 6 Azs 386/2004 – 40, či např. rozsudek ze dne 1. 4. 2009, č. j. 2 Azs 5/2009 – 113).

K námitce, že žalovaný vycházel z nedostatečných a neaktuálních informací o situaci v zemi původu stěžovatele, zdejší soud připomíná, že žadatel o mezinárodní ochranu musí vedle uvedení všech skutečností, z nichž dovozuje, že mu svědčí některý z důvodů pro její udělení (srov. např. rozsudek ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007 – 63), rovněž unést důkazní břemeno stran důvodů, které se týkají výlučně jeho osoby (srov. např. rozsudek ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005 – 58, rozsudek ze dne 29. 5. 2009, č.

j. 4 Azs 83/2008 – 69, nebo rozsudek ze dne 22. 7. 2010, č. j. 2 Azs 21/2010 - 92). Ministerstvo vnitra pak logicky při posouzení žádosti včetně zjišťování obecné situace v zemi původu žadatele vychází z jím uvedených skutečností a důvodů. V dané věci tedy žalovaný vycházel z toho, že dle vlastního vyjádření stěžovatele byly příčinou jeho emigrace obavy z pronásledování v souvislosti s účastí na jediné demonstraci, přičemž jmenovaný výslovně uvedl, že před touto událostí neměl ve vlasti žádné potíže a nebyl politicky aktivní. Žalovaný proto, vedle starších zpráv mapujících postavení Kurdů v Sýrii z dlouhodobějšího hlediska, vzal v úvahu zejména informaci švýcarského Spolkového imigračního úřadu, jež se vztahovala k situaci účastníků obdobných demonstrací, jaké se zúčastnil i stěžovatel, a to v době, kdy se měl stěžovatelem popsaný příběh odehrát. Další podrobnosti o současné situaci v Sýrii již žalovaný nezjišťoval, neboť by takový postup byl nadbytečným.

Krajský soud podle názoru stěžovatele pochybil rovněž v tom, že neprovedl jím navržené důkazy – záznam z nemocnice v Kámišli a úmrtní list, které měly prokázat smrt jeho bratra, a zprávy o obecné situaci Kurdů žijících v Sýrii. Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu však vyplývá, že je věcí soudu, které z navržených důkazů provede a které nikoli (§ 52 odst. 1 s. ř. s.), přičemž v odůvodnění rozhodnutí musí vysvětlit, proč některým návrhům na dokazování nevyhověl (k tomu srov. např. rozsudek ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 – 89, rozsudek ze dne 31. 5. 2007, č. j. 2 Afs 105/2006 – 90, nebo rozsudek ze dne 31. 5. 2007, č. j. 7 Afs 100/2006 – 103). Zdejší soud dospěl rovněž k závěru, že na provedení důkazů nově navržených teprve v řízení před krajským soudem je třeba trvat obvykle tehdy, pokud 1) soud přesvědčivě neodůvodní nadbytečnost jejich provedení a 2) tyto důkazy nemohly být navrženy již ve správním řízení (srov. rozsudek ze dne 1. 6. 2010, č. j. 2 Afs 35/2009 – 124). V nyní posuzovaném případě je z odůvodnění napadeného rozsudku jasně patrné, že krajský soud stěžovatelovým návrhům na doplnění dokazování nevyhověl především z toho důvodu, že je dotyčný neuplatnil dříve, ačkoliv mu v takovém postupu nic nebránilo. Stěžovatel přitom v žalobě, při ústním jednání ani v kasační stížnosti neuvedl žádné okolnosti, jež mu znemožňovaly dřívější předložení předmětných dokumentů.

V případě námitky směřující proti tomu, že žalovaný do odůvodnění svého rozhodnutí převzal části textu z rozhodnutí v jiné věci, nelze vyloučit, že se žalovaný v tomto smyslu dopustil určitého pochybení, neboť například na str. 5 se hovoří o zákonné zástupkyni stěžovatele, přestože stěžovatel v řízení zákonnou zástupkyní zastoupen nebyl. Jedná se nicméně o nesprávnosti, které nemohly mít žádný vliv na věcné závěry žalovaného. Z tohoto důvodu nelze uvažovat o tom, že by toto pochybení mohlo mít jakýkoliv dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. I přes výše uvedený nedostatek je na první pohled patrné, že se žalovaný případem stěžovatele podrobně zabýval a vycházel z konkrétních okolností jeho věci.

Stěžovatel se dále domnívá, že byly v jeho případě splněny podmínky pro udělení azylu či doplňkové ochrany. V otázce naplnění důvodů pro udělení prvé z uvedených forem mezinárodní ochrany je možno odkázat zejména na rozsudek zdejšího soudu ze dne 15. 2. 2006, č. j. 3 Azs 442/2004 – 61, v němž bylo řečeno: „*Ojedinělý krok směřující k uplatňování politických práv (v daném případě jedna tvrzená účast na demonstraci) nelze považovat za natolik intenzivní postoj, který by bylo možno považovat za uplatnění zákonného*

důvodu pro udělení azylu spočívajícího v pronásledování za uplatňování politických práv a svobod. Stejně tak tvrzenou skutečnost, že manžela v místě bydliště bez uvedení důvodu hledali policisté, rovněž nelze bez dalšího považovat za skutečnost objektivně zakládající odůvodněný strach z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství stěžovatelka má, tak jak má na mysli § 12 zákona o azylu." Stěžovatel přitom v nyní posuzované věci žádost odůvodňoval právě tím, že se pronásledování z politických důvodů obává kvůli účasti na demonstraci a následné návštěvě osob, které považoval za příslušníky tajné policie.

Pokud jde o doplňkovou ochranu, z judikatury zdejšího soudu vyplývá, že její udělení je namístě v těch situacích, kdy existuje „*reálné nebezpečí*", že bude žadatel v případě návratu do země původu vystaven mučení či nelidskému a ponižujícímu zacházení či trestu (čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, ve znění protokolů č. 3, 5 a 8), anebo pokud by bylo „*přiměřeně pravděpodobné*", že bude čelit pronásledování z důvodů uvedených v čl. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků (k tomu srov. např. rozsudek ze dne 21. 5. 2008, č. j. 2 Azs 48/2007 – 71). Výkladem právních pojmů „*reálného nebezpečí*" a „*přiměřené pravděpodobnosti*" se pak zdejší soud podrobně zabýval například v rozsudku ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 – 82, a dospěl k závěru, že: „*přiměřená pravděpodobnost nežádoucího důsledku návratu do země původu je dána tehdy, bývá-li tento důsledek v případech obdobných případu žadatele nikoli ojedinělý*", což v praxi znamená, že „*k nežádoucímu důsledku v případech obdobných případu žadatele dochází natolik často, že s ním ten, komu takový následek hrozí, musí počítat jako se vcelku běžným jevem, a nikoli jako s jevem toliko výjimečným*." Obdobně i pojem „*reálného nebezpečí*" je v témže rozhodnutí interpretován tak, že: „*ve významném procentu případů obdobných situaci stěžovatele dojde k nežádoucímu následku, takže stěžovatel má dobré důvody se domnívat, že takovýto následek může s významnou pravděpodobností postihnout i jeho.* Z poznatků žalovaného o situaci v Sýrii však vyplynulo, že v případě účastníků demonstrací připomínajících události v Kámišli z roku 2004, kteří jinak nejsou politicky aktivní, nejsou výše uvedená kritéria reálného nebezpečí a přiměřené pravděpodobnosti naplněna.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na všechny námitky uplatněné v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 3, § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

Stěžovateli byla pro řízení o kasační stížnosti soudem ustanovena advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Ustanovená advokátka požadovala odměnu a náhradu hotových výdajů za jeden úkon právní služby. Nejvyšší správní soud proto ustanovené advokátce přiznává odměnu za jeden úkon právní služby (doplnění kasační stížnosti) ve výši 2100 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif] a náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky), celkem 2400 Kč. Protože

advokátka doložila, že je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „daň“), zvyšují se náklady řízení o částku 480 Kč odpovídající dani, kterou je povinna odvést z odměny za zastupování podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Celková výše odměny a náhrady hotových výdajů tedy činí 2880 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. prosince 2010

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu